

**WE
WELCOME
REFUGEES**

Vážené podporovateľky a váženi podporovateľa,

naša práca opätovne ukázala, že má ľudskoprávny dopad. Dobré správy však boli zatienené utečeneckou krízou, nedostatočným vyšetrením sporných policajných zásahov, či pokračujúcou diskrimináciou v prístupe k vzdelaniu. Minulý rok poznali aj rozhodnutia našej politickej elity. Poslednú kvapku do už rozdelenej spoločnosti pridal predstaviteľky a predstavitelia strán, ktorí novými zákonmi, či kampaňami presadzovali „ochranu“ tejto krajiny.

Amnesty International Slovensko však aktívne pracovala na svojich ľudskoprávných prioritách a pomocou projektov Fair Play, Můj svet – moje práva, Živá knižnica a Filmový klub Amnesty scitlivovala, mobilizovala a menila postoje mladých ľudí.

V rámci dvoch kampaní sme využili možnosť a vďaka utečeneckému politickému väzňovi Farkhodovi Mukhtarovi a sýrskemu utečencovi Mohammadovi Kazkijovi sme priblížili témy mučenia a utečeneckého slovenským médiám. Tému utečeneckej krízy sme neopustili ani po parížskych útokoch, kedy sa zvyšovala tendencia spájať utečenecko s terorizmom.

Rovnému prístupu k vzdelávaniu pre rómske deti sme sa venovali najmä vďaka už spomínaným projektom, ale aj pokračujúcej spolupráci s AI Česká republika - Fair Play. Reagovali sme aj na individuálne prípady porušovania ľudských práv a rok sme uzavreli Maratónom písania listov – ďakujeme všetkým, ktorí nás podporili.

Naša kancelária prešla niekoľkými zmenami. Tieto zmeny nám priniesli nové možnosti, a preto Správna rada AI SK začala komunikáciu s AI Česká republika a AI Rakúsko o možnostiach bližšej spolupráce.

Vyslovujeme veľkú vďaka každému a každej z vás, ktorí ste nás podporili, či ste súčasťou nášho členstva, podopirajte nás v aktivizme, venujte svoj podpis jednotlivým témam, zdieľajte naše články a petície, či pomáhate vytvárať naše propagačné materiály, alebo sa zúčastňujete našich aktivít. Veľmi si ceníme vernosť nášho členstva, aktívnych a podporujúcich ľudí. S radosťou vítame všetkých nových ľudí, ktorí nám prispievajú časom, zručnosťami, ale aj finančne.

Jela Dobošová
predsedníčka Správnej rady
Amnesty International Slovensko

Zastavme mučenie

Aj napriek tomu, že zákony proti mučeniu boli prijaté takmer všade na svete, mučenie sa stále využíva, pretože krajiny pred ním zatvárajú oči. Len za minulý rok mučenie či iné zlé zaobchádzanie využívalo na získanie priznania, svedectva a iných informácií 122 krajín sveta. Jednou z nich je aj Uzbekistan, na ktorý sme sa zamerali v roku 2015.

Napriek tomu, že v Uzbekistane je v platnosti zákon, ktorý mučenie zakazuje, v praxi sa stále využíva. Vďaka našmu mobilnému stánku sme situáciu v Uzbekistane priblížili aj verejnosti na Slovensku. Po celý rok sme neúnavne upozorňovali na osud Muhammada Bekchanova, jedného z najdlhšie väznených novinárov na svete, ktorý bol k priznaniu donútený mučením. Na festivale Pohoda sme aj vďaka silným vizuálom, ktoré vznikli zo spolupráce s reklamnou agentúrou This is Looco, podpísali petíciu za jeho prepustenie a viac ako 1000 mladých ľudí sa dozvedelo nielen o mučiacich praktikách vo svete, ale aj o potrebe upustenia od ich používania. Do Uzbekistanu sme pri príležitosti Muhammadových narodenín poslali viac ako 640 podpisov. Ďalších takmer 600 listov a podpisov za Muhammadovu slobodu smerovalo uzbeckému prezidentovi po Maratóne písania listov v roku 2015.

V júni sme pri príležitosti Medzinárodného dňa na podporu obetí mučenia zorganizovali v spolupráci s PR agentúrou Neopublic Porter Novelli tlačovú konferenciu. Privítali sme obrancu ľudských práv z Uzbekistanu, Farkhoda Mukhtarova, ktorý bol pre svoju činnosť väznený a musel opustiť krajinu. S novinárskou obcou sa podělil o svoje osobné skúsenosti s mučiacimi praktikami v uzbeckom väzení.

Počas svojej návštevy Farkhod osobne požiadal zástupcu ministerstva zahraničných vecí, aby Slovensko venovalo väčšiu pozornosť situácii v Uzbekistane. Farkhod nezapomel spomenúť aj Muhammada a ďalších jednotlivcov, ktorí sú v krajine väznení za svoju činnosť.

V máji sme s riaditeľom migračného úradu a s riaditeľkou Medzinárodnej organizácie pre migráciu úspešne diskutovali o možnom príchode snúbeníc dvoch bývalých väzňov z Guantánama na Slovensko. Krátko po tomto stretnutí snúbenice pricestovali a začal sa proces vedúci k uzavretiu manželstva.

V spolupráci s medzinárodnou organizáciou Reprieve, ktorá sa špecializuje na ľudí zadržovaných v detenčnom centre Guantánamo, sme vyzvali Prezídium policajného zboru, ministerstvo vnútra a Sekciu kontroly a inšpekčnej služby, aby bezodkladne, nezávisle a neustranne vyšetřili zásah voči jednému z bývalých väzňov, ktorý sa nachádza na Slovensku.

Spolu s našimi partnermi z organizácie Človek v Tisni – Slovensko sme do workshopov o mučení zapojili viac ako sto mladých ľudí. Vďaka verejne prístupnému metodickému listu sa aj ďalší mladí ľudia môžu participatívnu metódu dozvedieť viac nielen o rôznych mučiacich praktikách, ale predovšetkým o nehumánosti ich využívania.

Pevnosť Európa

Rok 2015 charakterizoval nárast počtu ľudí na úteku do Európy, ktorí unikali pred konfliktom či prenasledovaním a neadekvátnou odpoveďou európskych krajín na túto výzvu. Zo začiatku roku sme upozorňovali na každodenné utrpenie ľudí v Stredozemnom mori, ktorí často položili pri zúfalých snahách dostať sa k brehom Európy svoj život. V druhej polovici roka sme sa zamerali na porušenie práv na tzv. balkánskej ceste.

Ako prví na Slovensku sme upozornili na utrpenie ľudí na úteku na ceste do Európy cez Stredozemné more. Počas demonštrácie pred Úradom vlády SR sme s podporou Ligy za ľudské práva, Slovenskej humanitnej rady a Inštitútu pre verejné otázky žiadali našich predstaviteľov, aby otvorili bezpečné a legálne cesty do Európy a zachránili tak životy ľudí smerujúcich k hraniciam v chatrných a nebezpečných člnoch. Premiérovi a ministrom vnútra sme počas roku odovzdali dve petície, v ktorých sme ich vyzvali k vyjadreniu solidarity s ľuďmi na úteku. Našu výzvu podporili aj študenti a študentky, s ktorými sme sa stretli na celoštátnom kole Olympiády ľudských práv. Mnohí z nich si ako tému eseje, ktorú v celoštátnom kole obhajovali, zvolili našu úvahu o pôvode tolerancie k menšinám. Spolu s ďalšími mimovládami organizáciami sme sa tiež pridal k výzve pod záštitou Ligy za ľudské práva a zúčastnili sa stretnutia na ministerstve zahraničných vecí o možnostiach pomoci ľuďom na úteku. Deň utečencov sme oslávili v Starej tržnici, kde sme spolu s účastníkmi a účastničkami pochodovali pod dáždnikmi za solidaritu s ľuďmi na úteku. Zároveň sa vďaka našej živej knižnici mohli návštevníci a návštevníčky dozvedieť o živote ľudí, ktorí utiekli na Slovensko.

V septembri sme zorganizovali tlačovú konferenciu, kde sa s novinárskou obcou podělili o svoje zážitky z cesty po Európe aj Mohammad Kazkij, ktorý utiekol zo Sýrie pred konfliktom. Spolu s Ligou za ľudské práva sme opäť zdôraznili nutnosť sprístupnenia bezpečných a legálnych ciest do Európy.

V októbri sme sa už tradične zúčastnili Rozvojového dňa, kde mohli návštevníci a návštevníčky absolvovať nebezpečnú cestu cez Stredozemné more v našej interaktívnej hre. Petíciu za solidaritu s ľuďmi na úteku, ktorú od septembra do októbra podporilo viac ako 320 ľudí sme odovzdali na ministerstve vnútra so žiadosťou o stretnutie. Následne sme sa stretli s Migračným úradom SR za účasti predstaviteľa cudzineckej a hraničnej polície. Okrem opätovnej výzvy, aby sa Slovensko prihlásilo k svojim medzinárodným záväzkom, sme sa informovali aj o avízovanom ukončení spolupráce Slovenska s Ligou za ľudské práva ako monitorovacieho orgánu UNHCR na Slovensku.

V novembri sme po parížskych útokoch jasne zdôraznili, že situácia ľudí na úteku by nemala byť prepájaná s terorizmom, ani že jednotlivé komunity by nemali byť cieľmi neprimeraných bezpečnostných opatrení na základe ich príslušnosti k rase, etnicite či náboženstvu. V decembri sme upriamili pozornosť na problematickú urýchlenú novelizáciu tzv. protiteroristických zákonov a na povinnosť Slovenska dodržiavať svoje medzinárodné záväzky.

V priebehu roka aktivistické skupiny v Bratislave, Banskej Bystrici a Prievdizi zorganizovali niekoľko akcií za solidaritu s ľuďmi na úteku v podobe koncertu, živej knižnice, infostánku a zbierky. Pre približne 1000 mladých ľudí sme zrealizovali vzdelávacie aktivity o ľuďoch na úteku alebo o cudzinckom a cudzinských žijúcich na Slovensku. Zároveň sme vytvorili metodické listy a databázu filmov na utečeneckú tému, ktoré boli distribuované na viac ako 70 škôl a sú aj voľne prístupné na našej stránke.

Dajme im budúcnosť

Na Slovensku pretrvávala diskriminácia rómskeho obyvateľstva vo viacerých oblastiach. Naše dlhodobé poukazovanie na diskrimináciu rómskych detí v prístupe k vzdelávaniu nezostalo bez povšimnutia medzinárodných inštitúcií. O závažnosti situácie svedčí aj to, že Európska komisia sa rozhodla otvoriť voči Slovenskej republike konanie pre porušenie antidiskriminačnej legislatívy Európskej únie.

Amnesty International Slovensko sa riadi pravidlami transparentnosti, zodpovednosti a efektívnosti, ku ktorým sa zaviazali medzinárodné nevládne organizácie v Charte zodpovednosti (INGO Accountability Charter).

1 2
3 4

V marci sme sa počas krátkej výskumnej návštevy na strednom a východnom Slovensku zamerali na tzv. modulové školy a upozornili na ich dopad na prehlbujúcu sa segregáciu rómskych detí. Spolu s Európskym centrom pre práva Rómov a Nadáciou otvorenej spoločnosti sme počas celého roku intenzívne spolupracovali v téme otvoreného konania voči SR. Spolu sme upozornili na to, že v neoficiálnej komunikácii, ktorá predchádzala otvoreniu konania, využila Slovenská republika diskriminačný a rasistický argument o príčine nadmerného umiestňovania rómskych detí do tried a škôl pre deti s ľahkým mentálnym postihnutím – rozšírený incest medzi rómskou komunitou. V júni sme sa najskôr spolu s ďalšími neziskovými organizáciami zúčastnili stretnutia s Komisiárom Rady Európy pre ľudské práva, s ktorým sme rozpravali o pretrvávajúcej diskriminácii nielen rómskych detí na školách, ale aj o problémových policajných zásahoch v rómskych osadách a nedostatočnosti nezávislého vyšetřovania použitia neprimeranej sily počas týchto zásahov. Neskôr sme opäť spolu s Európskym centrom pre práva Rómov a Nadáciou otvorenej spoločnosti navštívili ministra školstva. Na stretnutí sme diskutovali o odpovedi Slovenskej republiky na konanie Európskej komisie a zdôraznili sme potrebu uznania diskriminácie rómskych detí ako systémového a rozšíreného problému.

Žitosti vypracovania prierezových akčných plánov k revízií Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020. Podarilo sa nám presadiť doplnenie ustanovenia o vzdelávaní policajných príslušníkov do akčného plánu.

Počas roku sme upozornili aj na využitie neprimeraného policajného násillia počas tzv. pátracej akcie vo Vrhnici a žiadali sme okamžité nezávislé a neustranne vyšetřenie tohto zásahu. Vyjadřili sme sklamanie nad rozhodnutiami

Okresného súdu v Košiciach, ktorý oslobodil policajných príslušníkov, ako aj nad zastavením vyšetřovania policajného zásahu v Moldave nad Bodvou v niektorých častiach.

Téma diskriminácie bola našou vlajkovou loďou vo vzdelávacích projektoch. Cez projekty Fair Play – študenti za rovnoprávnosť, Můj svet – moje práva, Živé knižnice a Filmový klub Amnesty sa viac ako 3000 mladých ľudí stalo súčasťou tolerantnej spoločnosti. Bratislavská aktivistická skupina vďaka putovnej výstave Živých knižnic a verejnemu blogu rozšířila osvetu o tolerancii medzi verejnosť. Pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudských práv sme sa v Banskej Bystrici zapojili do panelovej diskusie o boji proti extrémizmu. Apelovali sme na štát, aby aktívne dohliadal na implementáciu trestného zákona v oblasti nenávisťných prejavov.

Ludia, za ktorých práva sme bojovali

Aj v roku 2015 sme bojovali za tých, ktorých ľudské práva boli porušované a žiadali sme ich okamžitú nápravu. Rok sme začali masívnou podporou za vážna svedomia Raifa Badawihho zo Saudskej Arábie, ktorý je za svoje blogerské aktivity vo väzení a hrozí mu bičovanie. Za jeho okamžité a bezpodmienečné prepustenie vyzvalo kráľa Saudskej Arábie viac ako 580 ľudí zo Slovenska.

Počas roka sme upozornili na porušovanie práv jednotlivých ľudí a komunit. Venovali sme sa LGBTI aktivistke Elene Klimovovej, ktorá svojím projektom Deti 404 podporovala LGBTI mládež v Rusku. Za jej prepustenie sme zbierali podpisy aj počas našej aktívnej účasti na pochode Pride Košice. Pred februárovým referendumom sme intenzívne upozorňovali na dôsledky v prípadej úspešnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť ľudské práva LGBTI osôb. Za Elenu sme sa podpisovali aj na koncerte za ľudské práva proti rasovej diskriminácii, ktorý zorganizovala bratislavská aktivistická skupina, či počas „kuchynského“ protestu pred prezidentským palácom pri príležitosti návštevy ruského

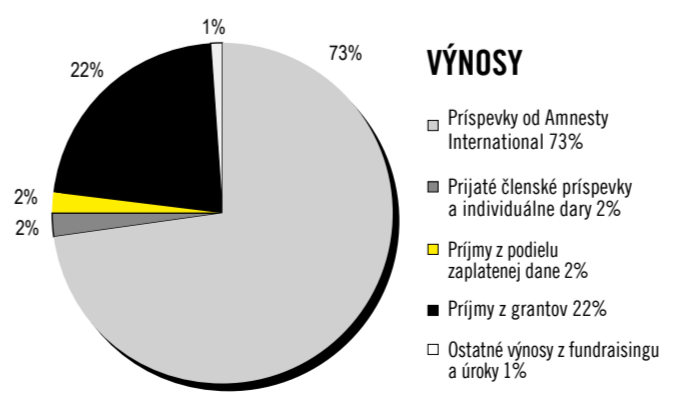
ministra zahraničných vecí. Nové skúsenosti a zážitky si priniesla naša aktivistka z Lotyšska, ktorá bola spolu s ďalšími aktivistami a aktivistkami z celej Európy členkou delegácie Amnesty International na pochode Baltic Pride. O naše skúsenosti s prácou na školách sme sa podělili na decembrevých diskusiách Iniciatívy Inakosť a ďalších LGBTI organizácií. Spoločne sme hľadali odpoveď na to, ako sa dá LGBTI mládeži vytvoriť bezpečný priestor na školách.

Upozornili sme na nespravodlivý súdny proces s ukrajinským režisérom Olegom Sentsovom, ktorý bol odsúdený na 20 rokov väzenia na základe obvinenia z teroristických útokov. Bratislavská aktivistická skupina zorganizovala v septembri na Olegovu podporu premietanie jeho filmu Gaamer a na Olegovu podporu odišlo do Ruska viac ako 260 podpisov.

Finančná správa

Amnesty International je členská organizácia financovaná prevažne z príspevkov individuálnych darcov (74 % celkových príjmov). Aby si Amnesty International zachovala svoju nezávislosť, neprijíma na svoje kampane finančné prostriedky od vlád s výnimkou projektov zameraných na vzdelávanie k ľudským právam, čo je menej ako jedno percento. Keďže sa Amnesty International pri svojej činnosti riadi princípmi transparentnosti a efektívnosti, vykonáva každoročne kontrolu zaobchádzania s financiami prostredníctvom nezávislého auditu. Audit účtovnej závierky Amnesty International Slovensko zrealizovala 10. – 12. februára 2016 audítorská spoločnosť D.P.F., spol. s r. o., ktorá zhodnotila, že účtovná závierka k 31. decembru 2015 poskytuje vo všetkých významných súvislostiach pravdivý a verný obraz finančnej situácie občianskeho združenia.

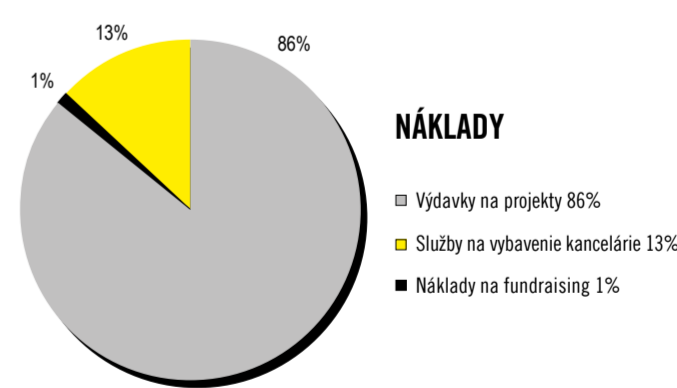
VÝNOSY	(v EUR)
1) Príspevky od Amnesty International	92957
2) Prijaté členské príspevky a individuálne dary	3135
3) Príjmy z podielu zaplatenej dane	2476
4) Príjmy z grantov	27709
5) Ostatné výnosy z fundraisingu a úroky	1110
Výnosy spolu	127387

Aj vďaka podpisom zo Slovenska sme v máji zaznamenali výrazný úspech. Moses Akatugba z Nigérie, odsúdený na trest smrti, bol po desiatich rokoch prepustený z väzenia.

V decembri sme opäť písali listy za nespravodlivé väzných či prenasledovaných ľudí z celého sveta v rámci akcie Maratón písania listov. Okrem škôl z celého Slovenska, ktoré sa každoročne už tradične zapájajú a píšu čoraz viac listov, sme listy písali na verejných akciách ako bol festival Permakultúry, Dobry trh, či na FSEVfeste. Založili sme tradíciu Dňa otvorených dverí s Amnesty, počas ktorého sa naše dvere otvorili verejnosti a listy sme písali aj počas diskusie o pohybe za účasti Nadácie Milana Šimečka a Ligy za ľudské práva.

NÁKLADY	(v EUR)
1) Výdavky na projekty	100598
2) Náklady na fundraising	1116
3) Služby a vybavenie kancelárie	15492
Náklady spolu	117206
Výsledok hospodárenia za rok 2015	10181

POROVNANIE ROKOV (v EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Výnosy spolu	153184	115028	135418	116239	127387
z toho prijaté z AI	97486	102665	98063	96393	92957
Náklady spolu	159525	98381	112650	122315	117206
Výsledok hospodárenia	-6341	16647	22768	-6076	10181

Výrok audítora

Účtovná závierka vo všetkých významných súvislostiach poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie občianskeho združenia Amnesty International Slovensko k 31. decembru 2015 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve. D.P.F., spol.s.r.o. Černicová 6, 831 01 Bratislava Licencia SKAU č.140.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa rozhodli podporiť činnosť Amnesty International Slovensko finančným príspevkom, investovaním svojho voľného času a schopnosť. Vaša podpora nám umožňuje aj naďalej pokračovať v práci v prospech ľudských práv.

Je Vám blízka téma ľudských práv?
Staňte sa našim členom/kou a podporujte
naše akcie na <http://www.amnesty.sk/pridajte-sa/>.